

Prof. MUDr. Jan Harrer, CSc., sedmdesátiletý

Prof. MUDr. Jan Harrer, CSc., emeritní přednosta Kardiologické kliniky LF Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice v Hradci Králové, se v plném pracovním nasazení dožívá významného životního jubilea. Svůj život zasvětil kardiologii a jejímu rozvoji ve Fakultní nemocnici v Hradci Králové. Zdejší Kardiologickou kliniku rovněž v letech 2005–2017 vedl. Prof. Harrer právem patří k ikonám nejen hradecké, ale i české kardiologie a je nám ctí připomenout si jeho osobnost.

Jan Harrer se narodil 3. 9. 1952. Celá jeho rozvětvená rodina pochází z Týnce nad Labem. Maminka byla učitelka jazyků a otec, stejně jako jeho děd, byl koželuhem, a kdyby jim komunisté v padesátých letech neznárodnili továrnu, byl by dnes možná koželuhem i Jan Harrer. Po absolvování gymnázia nastoupil na Lékařskou fakultu v Hradci Králové, kde studoval v letech 1970–1976. Již jako student pracoval jako pomocná vědecká síla na tamější Chirurgické klinice pod vedením MUDr. Čestmíra Rečka, zakladatele nejprve cévní chirurgie a později i koronární chirurgie v Hradci Králové.

Po promoci a absolvování základní vojenské služby nastoupil jako sekundární lékař na Chirurgickou kliniku Fakultní nemocnice v Hradci Králové a až na několik měsíců, kdy postupně pobýval na různých zahraničních pracovištích, zde pracuje až do dnes. V prvním roce po jeho nástupu byl přednostou Chirurgické kliniky ještě prof. Jaroslav Procházka, kterého ve vedení kliniky vystřídal prof. Vladimír Brzek. Ten byl dále po dostavění nového pavilonu chirurgických oborů prvním přednostou nově ustanovené Kardiologické kliniky. Do první atestace z chirurgie (1980) a ještě několik let po té se Jan Harrer věnoval převážně obecné chirurgii a břišní chirurgii. Po složení druhé atestace z chirurgie (1985) se již více zabýval hrudní chirurgií. V dalším období se již orientoval především na kardiologii. Atestaci z kardiologie složil v roce 1995 a na podkladě

splnění podmínek Evropské kardiologické společnosti mu byla v roce 1999 přiznána kvalifikace „Fellow of European Board of Thoracic and Cardiovascular Surgeons“ (evropská kardiologická atestace).

Již od roku 1980 byl Jan Harrer odborným asistentem na katedře chirurgie LF v Hradci Králové. K výuce mediků vždy přistupoval s neobyčejnou zodpovědností a vážností a dovoluji si tvrdit, že jsem za svůj profesní a studentský život poznal jen velmi málo pedagogů, kteří by vyučovali mediky tak zodpovědně jako on.

V roce 1992 získal na 2. LF UK titul kandidát věd, název jeho disertační práce byl „Chirurgická léčba ICHS“. V roce 2002 na LF v Hradci Králové úspěšně ukončil habilitační řízení a byl jmenován docentem pro obor kardiologie. Stal se tak prvním docentem kardiologie v ČR. Tématem jeho habilitační práce byla opět problematika ICHS, konkrétně pak „Endarterektomie koronárních tepen v chirurgické léčbě ICHS“. V letech 1985 až 2004 byl pověřen funkcí vedoucího lékaře oddělení hrudní chirurgie Kardiologické kliniky. Od roku 2005 se stal po prof. Janu Dominikovi v pořadí čtvrtým přednostou Kardiologické kliniky LF a FN v Hradci Králové a tuto pozici velmi úspěšně zastával do roku 2017. V letech 2014–2017 byl rovněž vedoucím lékařem Komplexního kardiologického centra FN HK.

Prof. Harrer byl a je brilantní chirurg. Do současné doby provedl asi 300 břišních operací, asi 50 operací plic a mezihrudí a přibližně 3 500 kardiologických výkonů. Středem jeho profesního zájmu vždy byla chirurgická léčba ischemické choroby srdeční. Jan Harrer byl velkým propagátorem chirurgické revaskularizace myokardu bez mimotělního oběhu. Tuto techniku zavedl na hradeckou kardiologii již v roce 1997, vyškolil v ní celou řadu svých kolegů a pomáhal ji zavádět i na jiných pracovištích. Rovněž zde úspěšně zahájil program tzv. miniinvasivní chirurgické revaskula-

rizace myokardu z levostranné přední torakotomie (MIDCAB – miniinvasive direct coronary artery bypass grafting). Touto metodou bylo v Hradci Králové opeřováno více jak 1 400 pacientů a jedná se o jeden z největších souborů celosvětově. Dále se podílel na zahájení programu TAVI (transkatetrální implantace aortální chlopně) a jako první v České Republice implantoval v únoru 2009 tuto chlopně přes srdeční hrot (tzv. transapikální implantace aortální chlopně). Prof. Harrer ovládá celé spektrum kardiologických výkonů včetně těch nejsložitějších, s výjimkou srdečních transplantací.

Prof. Jan Harrer byl velmi aktivní i vědecky. Je autorem nebo spoluautorem 160 odborných publikací a přednesl více než 300 vědeckých přednášek, opakovaně i v zahraničí. Absolvoval i několik odborných pobytů na zahraničních pracovištích (Velká Británie, Finsko, Norsko, Egypt, Rakousko, USA). Prof. Harrer byl opakovaně zvolen do výboru České společnosti kardiologické chirurgie, v současné době je členem Revizní komise. Dále je členem České kardiologické společnosti a Evropské společnosti pro kardiotorakální chirurgii (EACTS).

Kardiologie je náročný obor, a to po duševní i fyzické stránce. A jak to prof. Harrer i po tolika letech tak dobře zvládá? Kromě nezbytných předpokladů má Jan Harrer bezvadné rodinné zázemí a aktivně celoživotně

sportuje. Je šťastně ženatý a jeho manželka, MUDr. Ladka Harrerová, mu vždy byla a je v jeho práci oporou. Mají spolu dva již dospělé syny Honzu a Jakuba. Rovněž je sportovcem tělem i duší. Sportem jeho života je tenis, který hraje od dětství, a i z obou svých synů vychoval výborné tenisty. Sportuje prakticky denně, a to za každého počasí, běhá, plave nebo jezdí na kole a udržuje se ve svých sedmdesáti letech ve skvělé kondici. V posledních letech rovněž odhalil kouzlo rybolovu v Norsku. Dále je vášnivý cestovatel, rád poslouchá klasickou muziku, zejména operu,

a najde si i čas, aby poseděl a popovídal si se svými přáteli a kolegy.

Kdybych měl pomocí několika slov charakterizovat osobnost Jana Harrera, musel bych říct především „houževnatost, čestnost, cílevědomost, pracovitost, ale i tvrdohlavost“. Je oddaný medicíně a kardiologii, pacient je u něj na prvním místě a vždy bojuje do posledního dechu. Je to gentleman a jeho slovo platí, a to za každé situace.

Vážený pane profesore, milý Honzo, dovolu, abychom Ti při příležitosti Tvých sedmdesátých narozenin popřáli za celý

kolektiv Kardiologické kliniky do dalších let mnoho štěstí a zdraví. Ze srdce Ti děkujeme za vše, co jsi udělal pro rozvoj našeho pracoviště. Tohoto významného výročí se dožíváš v plné síle a nasazení a s neutuchajícím zájmem o obor. Vážíme si toho, že své rozsáhlé teoretické vědomosti a praktické zkušenosti jsi i nadále ochoten předávat studentům a zejména mladším kolegům. Bylo a je nám ctí s Tebou pracovat a těšíme se, že to tak bude i v letech nadcházejících.

Jan Vojáček, Pavel Žáček a spolupracovníci